Europos Parlamentas
2024-2029

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

2024/0305(NLE)

23.10.2025

***

REKOMENDACIJOS PROJEKTAS

dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Bosnijos ir Hercegovinos susitarimo dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros Bosnijoje ir Hercegovinoje vykdomos operacinės veiklos sudarymo projekto (16666/2024 – C10-0117/2025 – 2024/0305(NLE))

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

Pranešėjas: Jaroslav Bžoch

Procedūrų sutartiniai ženklai

*	Konsultavimosi procedūra
***	Pritarimo procedūra
***I	Įprasta teisėkūros procedūra (pirmasis svarstymas)
***II	Įprasta teisėkūros procedūra (antrasis svarstymas)
***III	Įprasta teisėkūros procedūra (trečiasis svarstymas)

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

TURINYS

Psl.

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS 5

AIŠKINAMOJI DALIS 6

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Bosnijos ir Hercegovinos susitarimo dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros Bosnijoje ir Hercegovinoje vykdomos operacinės veiklos sudarymo projekto
(16666/2024 – C10-0117/2025 – 2024/0305(NLE))

(Pritarimas)

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (16666/2024),

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Bosnijos ir Hercegovinos susitarimo dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros Bosnijoje ir Hercegovinoje vykdomos operacinės veiklos projekto (16665/2024),

– atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 77 straipsnio 2 dalies b ir d punktus, 79 straipsnio 2 dalies c punktą ir 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punktą (C10-0117/2025),

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 107 straipsnio 1 ir 4 dalis ir į 117 straipsnio 7 dalį,

– atsižvelgdamas į Pilietinių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto rekomendaciją (A10-0000/2025),

1. pritaria susitarimo sudarymui;

2. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių ir Bosnijos ir Hercegovinos vyriausybėms ir parlamentams.

AIŠKINAMOJI DALIS

a. Pagrindiniai faktai

Siūlomu Tarybos sprendimu siekiama pritarti Europos Sąjungos ir Bosnijos ir Hercegovinos susitarimui dėl Reglamente (ES) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų numatytos operacinės veiklos, kurią Bosnijoje ir Hercegovinoje vykdo Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra, statuso.

Viena iš Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros (toliau – Agentūra) užduočių – bendradarbiauti su trečiosiomis valstybėmis srityse, kurioms taikomas Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų reglamentas, „įskaitant galimą sienų valdymo būrių operacinį siuntimą į trečiąsias valstybes“. Agentūra tiek, kiek to reikia jos užduotims atlikti, gali bendradarbiauti su trečiųjų valstybių institucijomis, kompetentingomis klausimų, kuriems taikomas minėtas reglamentas, atžvilgiu ir gali vykdyti su Europos integruotu sienų valdymu susijusius veiksmus trečiosios valstybės teritorijoje, jei ji su tuo sutinka.

Susitarimo dėl statuso tikslas – atsižvelgti į visus aspektus, būtinus Agentūros veiksmams trečiosiose valstybėse vykdyti. Reglamento (ES) 2019/1896 73 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad aplinkybėmis, kuriomis reikia siųsti Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso sienų valdymo būrius į trečiąją valstybę, kurioje būrių nariai naudosis vykdomaisiais įgaliojimais, Sąjunga ir susijusi trečioji valstybė sudaro susitarimą dėl statuso.

Vadovaudamasi Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų reglamentu ir šio reglamento 76 straipsnio 1 dalies nuostatomis, Komisija savo komunikate COM(2021) 829 pateikė Reglamente (ES) 2019/1896 nurodytą tipinį susitarimą dėl statuso, į kurį įtrauktos specialios nuostatos dėl veiksmų vykdymo trečiųjų valstybių teritorijoje. Susitarimas dėl statuso su Bosnija ir Hercegovina grindžiamas Komisijos parengtu tipiniu susitarimu.

2025 m. spalio 14 d. Komisija informavo pranešėjus apie pažangą, padarytą derybose dėl Europos Sąjungos ir Bosnijos ir Hercegovinos susitarimo dėl statuso. Susitikime taip pat dalyvavo Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijos. 2025 m. lapkričio 6 d. taip pat numatytas susitikimas su FRONTEX pagrindinių teisių pareigūnu ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu (EDAPP). Susitarimas pasirašytas 2025 m. birželio 11 d. Sarajeve (Bosnija ir Hercegovina).

b. Pranešėjo pozicija

2015 m. migracijos ir pabėgėlių krizės piko metu šimtai tūkstančių prieglobsčio prašytojų ir migrantų į Europos Sąjungą atvyko per Vakarų Balkanus. Vakarų Balkanų maršrutai vėlesniais metais patyrė didelį migracijos spaudimą, o tai sudarė spaudimą prie ES išorės sienų. Todėl reikia dėti daugiau pastangų, kad migracijos srautas būtų kontroliuojamas teisėtai, laikantis tarptautinių ir Europos teisės aktų.

Pranešėjo nuomone, oficialių teisiškai privalomų susitarimų sudarymas bendradarbiaujant su trečiosiomis valstybėmis yra nepaprastai svarbus norint užtikrinti skaidrumą, viešąją kontrolę ir demokratinę tokio bendradarbiavimo priežiūrą.

Struktūrinis ir nuolatinis bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis, ypač Vakarų

Balkanais, yra neatsiejamas Europos stabilumo ir saugumo erdvės aspektas. Todėl, siekiant sumažinti spaudimą prie Kroatijos sienų, besiribojančių su Bosnija ir Hercegovina, strategiškai svarbu stiprinti bendradarbiavimą su Bosnija ir Hercegovina migracijos ir sienų valdymo srityje ir taip užkirsti kelią neteisėtam ES išorės sienų kirtimui, taip pat kovoti su tarpvalstybiniu nusikalstamumu. Todėl labai svarbu glaudžiai bendradarbiauti su Vakarų Balkanų partneriais ne tik valdant migracijos srautus į ES, mažinant neteisėtai atvykstančių asmenų skaičių ir didinant grąžinimo operacijų veiksmingumą, bet ir kovojant su neteisėtu migrantų gabenimu ir mažinant su organizuotu nusikalstamumu susijusią riziką.

Tiek Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra, tiek Bosnijos ir Hercegovinos federalinė vidaus reikalų ministerija privalo laikytis Reglamento (ES) 2019/1896 nuostatų ir užtikrinti visapusišką atitiktį jam, be kita ko, pagrindinių teisių srityje. Per pritarimo procedūrą Europos Parlamente Komisijos, atitinkamų Bosnijos ir Hercegovinos institucijų, pagrindinių teisių pareigūno ir EDAPP pateikti paaiškinimai, susiję su šio susitarimo dėl statuso svarba, pasirodė esą patenkinami. Susitarimas dėl statuso ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros pareigūnų buvimas Bosnijos ir Hercegovinos teritorijoje padės kovoti su neteisėta migracija į ES ir pagerinti bendrą saugumo padėtį, kartu visapusiškai apsaugant pagrindines teises sienų kontrolės procesuose. Atsižvelgiant į didelį asmenų, tranzitu vykstančių per Bosniją ir Hercegoviną, kad pasiektų ES, skaičių, šiuo susitarimu bus sustiprinta mūsų parama Vakarų Balkanų partneriams veiksmingiau ir visapusiškai laikantis mūsų Europos standartų valdyti migracijos srautus.

Pranešėjas daro išvadą, kad siūlomas susitarimas dėl statuso atitinka tipinio susitarimo dėl statuso modelį, pateiktą Komisijos komunikate dėl turinio ir nuostatų, kurie turėtų būti įtraukti į galutinį susitarimą.

Prasidedant šio susitarimo įgyvendinimo etapui, Europos Parlamentas prašo Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros nedelsiant informuoti Europos Parlamentą apie veiklą, vykdomą įgyvendinant susitarimą dėl statuso, ir primena Agentūrai jos pareigą įtraukti bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis vertinimą į savo metines ataskaitas, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2019/1896 73 straipsnio 8 dalyje.

Susitarimai dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros vykdomos operacinės veiklos statuso, kurie jau buvo sudaryti su Moldova, Šiaurės Makedonija, Juodkalnija, Albanija ir Serbija, parodė, kad glaudus bendradarbiavimas su Vakarų Balkanais duoda teigiamų rezultatų.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, pranešėjas rekomenduoja Parlamentui pritarti Tarybos sprendimo teksto projektui.